

A TANÁRI MINŐSÉG INDIKÁTORAI

Suplicz Sándor

Óbudai Egyetem Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ

Kulcsszavak: tanári minőség mérése; diákvélemények; mentorálás

A tanári munka minőségének mérésével, mérhetőségével kapcsolatos anomáliák többnyire megoldatlanok. A bonyolult, longitudinális módszerek időigényesek, nehezen alkalmazhatók a mindennapi gyakorlatban. A könnyen mérhető jellemzőkre támaszkodó módszerek (képzettségi szint, a diploma eredménye, gyakorlatban eltöltött idő, a diákok érdemjegyei stb.) nem adnak érvényes eredményeket a tanári munka és a tanári minőség tekintetében (Goldhaber, 2002). Nagy Mária (1999) Murgatroyd és Morgan (1998) vizsgálatai alapján és a minőségbiztosítási rendszerek filozófiája szerint ajánlatosnak tartja a fogyasztói vélemények bevonását a tanári minőség megítélésébe. Annál is inkább, mert az órai megfigyelés, illetve a diákokkal szembeni felelősség kiemelten fontos a tanárok megítélése szerint is. Mégis tartanak tőle és gyakran lebecsülik a diákok bevonását értékelő szerepüket.

Empirikus kutatások során gyűjtött diákvéleményekre alapozva találtunk olyan indikátorokat (pl. Fűzi, 2011), amelyek alkalmasak a tanári minőség mérésére. Abból a meggyőződésből indultunk ki, hogy a tanári erények és minőség paraméterei az osztályteremben létrejövő szociális mezőben manifesztálódnak. Ezt a rendszert a külső megfigyelő megzavarja, ezért fontos, hogy legyen olyan megítélése is a tanári munkának, amely a torzítatlan állapotról szól.

A hipotézist, miszerint a tanári minőség legfontosabb jellemzői megítélhetők a diákvélemények alapján, sikerült igazolni. A kutatási eredmények több módszer kombinációjából származnak (kérdőív, interjú, Q-rendezés, Bar-On-teszt, Rorschach-teszt egyaránt része az eszköztárnak). A diákvélemények egyes tanárokról vonatkozó kvantitatív eredményeit, valamint az adott tanárokról gyűjtött kvalitatív adatokat összehasonlítva jelentős egyezés mutatható ki, így érvényes indikátorok is meghatározhatók.